

Het Spook van Leffinge

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt worden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

413. Een Huichelaar. — 414. De erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De hoeve bij de Duinen. — 418. Leo op de Kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragonder van het Uilenhof. — 421. De strijd tegen de Slavernij. — 422. De jonge Alpengids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De vrijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sinterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den Nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het Spook van Sylt. — 432. De dappere Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Toovenares van Diksmuide. — 435. Acht maanden op een onbewoond Eiland. — 436. Ontmaskerd. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De stem aan de Deur. — 439. Het geheimzinnig bedrijf. — 440. De smokkelaars van Blankenberge. — 441. Een drama aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners op 't Dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten Schip. — 449. De Werklooze. — 450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een Gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Weezen van de Beukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Tocht. — 458. De verkleede Krijgsmann. — 459. De Heldin van Maestricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De Wraak van den Eskimo. — 462. De Schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangen in het IJs. — 464. Het Spook van de Steengroeve. — 465. De Grootte Ronde. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Tweemaal gered. — 471. De zoon van Keizer Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Djees, de Schooier. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtreiziger. — 478. De Kinderen van den Visscher. — 479. Een vlucht in Rusland. — 480. Het Turfschip van Breda. — 481. Kerstmis in Sneeuw en IJs. — 482. Een vreemde Oudejaarsavond. — 483. De Tooveres van het IJs. — 484. Een Cow-Boy in de Gevangenissen. — 485. De Jonge Strandlooper. — 486. Een Wonderbare Terugkeer. — 487. Het gestoorde Kamp. — 488. Een blijde Wederkomst. — 489. Het geheim van het Kraaienhof. — 490. De Ridder met het Zilveren Kruis. — 491. De Heldin van den Vuurtoren. — 492. Koning Albert I. — 493. Koning Leopold III. — 494. Het Licht in de Duinen. — 495. Voetballers in Amerika. — 495bis Koning Albert aan den IJzer. — 496. Vaders Vlucht. — 497. Een Martelares. — 497bis Te Marche-les-Dames. — 498. De Jonge Verstekeling. — 499. Ada's Avontuur. — 500. Uit het Leven van A. Hans.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS : 60 CENTIEMEN.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

HET SPOOK VAN LEFFINGE

I.

— We krijgen nieuwe geburen, zei baas Sanor, die een groote hoeve te Leffinge bewoonde.

Hij kwam op een Novemberavond van het dorp en stak de verkleumde handen naar den haard uit, want 't was al ferm koud, zoo vroeg in den Winter.

— Nieuwe geburen? vroeg zijn vrouw.

— Ja, Dale heeft me gezegd, dat hij het huisje achter de weide aan een echtpaar uit Oostende heeft verhuurd. De man moet gezonde lucht hebben...

— En wat doet hij voor den kost?

— Dat weet ik niet. Rentenieren zeker. Wat

zou een stadsman anders doen hier te lande? Dale wist er zelf niet veel van, geloof ik. Hij zal blij zijn, dat het huisje eindelijk verhuurd is. Het heeft lang genoeg leeg gestaan.

— Dat is waar. Nu als het maar treffelijke geburen zijn, ben ik tevreden!

Ook Johanna en Melanie, de twee groote dochters, hadden aandachtig geluisterd. Wat nieuws was altijd welkom op de eenzame hoeve.

Baas en bazin Sanor hadden ook nog twee zonen. Frans, de jongste, werkte nu nog in den stal. En Victor, de oudste, was getrouwd. Hij had geen zin gehad in het hoevebedrijf en mocht studeeren. Hij was nu bouwmeester en woonde te Raversijde bij Oostende, dus niet zoo ver weg. Bijna elken Zondag kwam hij met zijn vrouw naar de hoeve.

— Zou het vriezen, vader? vroeg Johanna.

— Ja... Maar 't zal niet lang duren. 't Is nog te vroeg. We hebben pas Allerheiligen gehad.

Weldra kwam ook Frans binnen, een flinke jonkman van negentien jaar, en vaders rechterhand op de groote polderhoeve.

Hij hield wel veel van het bedrijf. Hij werkte gaarne op het veld. Hij had zijn streek lief, het wijde land, uit slijk en moeren gewonnen. Men kon er zoo ver zien. 's Zomers blonken er de witte hofsteden in de zon. En de populieren

wuifden met hun hooge kruinen tegen de blauwe of wattige lucht (1).

Frans moest het nu ook dadelijk hooren, dat er nieuwe bureu kwamen.

— Ik hoop, dat het vriendelijke menschen zullen zijn, met wie ik nu en dan een praatje kan voeren, zei hij.

't Avondeten werd opgediend. Na den maaltijd babbelde men nog wat rond den haard. Dat was een gezellige gewoonte.

Om negen uur gingen vader en zoon de laatste ronde doen in den stal. Daarna las het gezin het avondgebed. En dan lag de hoeve in de rust.

Twee dagen later kwam Johanna opgewonden in de keuken, bij moeder en zuster.

— De nieuwe geburen zijn daar, zei ze. Maar ik wist waarlijk niet, wat ik zag. De vrouw steekt een stootwagen voort en tusschen wat brol zit een man in een oude deken gedraaid.

— Moet ge daarmee lachen! keef vrouw Sanor. Die man is ziekelijk.

— 't Kan zijn, maar 't was een dwaas gezicht.

(1) Men ziet dat op de plaat van den omslag, naar een schilderij van Karel van Lerberghe, die de kuststreek zoo prachtig op zijn doeken brengt.

— Ik ga eens zien. Misschien kan ik die menschen helpen, hernam moeder. 't Is koud en ze moeten in dat leeg huis. Wie weet, hebben ze kolen?

Ze sloeg haar kapmantel om en verliet de hoeve. Achter de weide stond een huisje, waar vroeger een veldarbeider gewoond had. Voor de deur hield juist de stootkar stil. Een man stapte er af en verdween in de woning. De vrouw begon wat schamele meubelen af te laden.

— 't Zullen doodarme menschen zijn, dacht vrouw Sanor.

Ze had een goed hart. Dat ondervonden de arme lieden, die op de boerderij om een aalmoes kwamen.

't Vroor nog en er woei een scherpe wind.

— Goeden dag... ik ben de bazin van de hoeve daar en gij zijt onze nieuwe geburen, sprak vrouw Sanor.

— Ja, mijn man en ik komen hier wonen, klonk het terug.

— En hoe heet gij?

— Mance... en mijn man Pieter... Onze familienaam is Mentens.

— Wel, Mance, 't is een kwade dag om te verhuizen, zoo koud. Ik ben eens gekomen om te zien, of ik u kan helpen.

— Och, bazin, 't zal hier rap aan den kant

zijn. We hebben niet veel. Mijn man is al jaren ziek; hij heeft haast geen asem en strompelt op krukken... De dokter zegt, dat zijn borst zal beteren, als we buiten wonen... en daarom zijn we naar hier gekomen... Vroeger werkte hij aan de kaai te Oostende. Nu heb ik te Oostende plaatsen, waar ik kuisch en wasch. Zoo sukkelen we voort. We hebben geen kinderen, die ons wat zouden kunnen toesteken.

Mance zag er slordig uit, maar ze was vrij dik en scheen toch, naar haar gelaatsuitdrukking, geen gebrek te lijden.

— 't Huisje had wel eens gekuischt mogen worden, merkte bazin Sanor op.

— Ja... ik zal het doen, als mijn meubels afgeladen zijn. We hebben maar een beetje bucht.

Vrouw Sanor ging binnen. Mentens zat op een kruk, nog in zijn deken gehuld. Hij knikte meewarig.

— Dat is de bazin van het hof hierover, zei Mance.

— Ja, sprak vrouw Sanor. We zijn uw geburen... Willen we eerst het stoofje plaatsen? Dan kunt ge stoken... Maar ge hebt zeker geen kolen?

— Neen, ik moet er nog achter naar het dorp. Mijn wagen was al vol...

— Wel, ik zal een kluts laten brengen...

— Ha, dat is braaf van u!

— En wat kunt ge nog gebruiken?

Vrouw Sanor bekeek den verhuisboel. Deze menschen bezaten weinig: een roestig kacheltje, een paar stoelen, een tafeltje, een kasje, een beddebak met een matras en eenige dekens, wat potten, pannen en ketels... En het bleek nu, dat Mentens en zijn vrouw heel weinig levensmiddelen meegebracht hadden.

— Ik zal het een en ander laten bezorgen als een welkom, sprak vrouw Sanor.

— O, dat is goed van u! zei de man. Dat ik werken kon, 'k zou geen aalmoezen moeten aavaarden. Vroeger verdiende ik veel geld... 'k was altijd naarstig. Maar ik ben gevallen, en mijn heup werd gekwetst, zoodat ik op krukken moet tippelen. En dan mijn adem!

Hij hijgde al van 't spreken.

— Och, we zijn op de wereld, om elkaar te helpen.

— Zoo spreken ze allemaal niet, beweerde Mance.

— Nu tot ziens, zei de landbouwster, die naar geen loftuizingen wilde luisteren.

Ze keerde naar de hoeve terug. En ze vertelde aan haar dochters, dat de nieuwe bureu doodarme menschen moesten zijn. Ze riep haar man uit de schuur en praatte even met hem. En toen moest Frans de driewielskar inspannen en laden. Eerst een zak steenkolen en een bundel brandhout; dan een korf met een groot brood,

een potje boter, een stuk spek; daarna een paar oude, maar nog flinke dekens en lakens. Ook gaf vrouw Sanor een hoop afgedragen kleeren van haar en haar man mee.

— Pas goed op deze kan melk, dat ze niet omver valt, zei ze tot haar zoon. Wacht, nog een potje vet... en een zakje erwten...

De kar geraakte steeds voller.

— 't Is nu genoeg voor een begin, zei de goe-dige moeder.

Frans reed heen. Hij bleef lang weg. Toen hij thuis kwam, wist hij veel te vertellen.

— Ik heb een handje toegestoken, zei hij. 't Boeltje staat er op zijn plaats. De stoof ronkt al en seffens zullen ze goede erwtensoep eten. Een mensch heeft eigenlijk niet veel meubels noodig, als ik het daar bezie... O, de menschen vielen haast op hun knieën van dankbaarheid.

— En is het huisje nu wat gekuischt? vroeg de moeder.

— Ja, ja... de voorplaats toch... 't Is een handige en rappe vrouw, maar de man ziet er een groote sukkelaar uit.

— Ja... Misschien zal de buitenlucht hem deugd doen... Maar 't is een ongunstig seizoen, om van de stad naar den buiten te komen.

's Avonds ging vrouw Sanor nog eens naar de bureu kijken. Tevreden keerde ze terug, met de

heerlijke voldoening een goed werk te hebben gedaan...

De Winter hield niet aan. Na een paar dagen regende het, en werd het weder veel zachter. De nieuwe geburen toonden zich bescheiden menschen. Ze vroegen niets. De vrouw ging te Oostende werken. De man drentelde wat op zijn krukken rond... Ze schenen beiden zeer tevreden in hun nieuwe woning.

's Zondags kwam de oudste zoon, Victor, met zijn vrouw Tilda. Ze moesten eens mee naar Mentens. Victor, die immers bouwmeester was, bekeek het huisje en legde aan Frans uit, hoe hij daar morgen eenige reten en gaten kon stoppen. Hij gaf Mance een milde aalmoes. Zoo toonden de Sanors allen, dat ze iets over hadden voor anderen.

Allen in de omgeving waren niet zoo medelijdend. Sommigen lachten Mentens uit, als hij op zijn krukken, met een mand op den rug, naar Leffinge strompelde, om er boodschappen te halen... En de man kreeg na eenigen tijd den bijnaam van « Flertje ». Hij scheen er zich niet aan te storen. Hij zei ieder vriendelijk goeden dag.

II.

Op een Zondag bezochten Victor en zijn vrouw hun ouders weer. 't Liep nu tegen Kerstmis. En moeder noodigde haar zoon en schoondochter uit, om 's avonds vóór den Hoogdag naar aloud gebruik, wafels te komen eten.

— En dan blijft ge natuurlijk hier slapen, voegde ze er bij.

— 'k Ben nu niet gaarne 's nachts van huis, antwoordde Victor. Er wordt tegenwoordig veel gestolen te Raversijde en in den omtrek.

— Gestolen! riep vader uit.

— Ja, in de ledige villa's, maar ook op hofsteden... We hooren haast elken morgen, dat er hier en daar ingebroken is. Het moet een dievenbende zijn...

— Elken winter krijgen we die plaag! kloeg moeder. Maar, Victor, 't zou wel moeten lukken, dat ze juist in den nacht vóór Kerstdag bij u kwamen. Ik verwacht u en Tilda. Ge weet, dat ik gaarne met Kerstdag de heele familie bijeen heb. En Livina komt ook.

Livina, zoo heette het dochtertje van haar broer, een meisje van vijftien jaar, over wie ze meter was. Die broer dreef handel in vlas en granen, en woonde te Brugge. Elke vacantie loogeerde Livina op de hoeve.

Victor beloofde het Kerstfeest bij te wonen. Hij vertelde dan nog, wat er zoo al in zijn streek gestolen werd. De gendarmen hadden al verscheidene nachten op den loer gelegen, maar de dieven zonden zeker hun spionnen uit, en ze lieten zich niet vangen.

— Wel, zei baas Sanor, ik zal mijn tweeloop naast mijn bed zetten. Als de hond woedend blaft, los ik een schot in de lucht, en dat is gewoonlijk al genoeg om zulke kerels op de vlucht te jagen.

— Och, laten we toch niet meer over die ake- lige dingen spreken! vroeg Melanie, de jongste dochter.

— 't Is waar, we hebben er al genoeg van ge- hoord, zei moeder.

Vrouw Mentens kwam om de melk, die ze el- ken dag mocht halen.

— Ik heb eerbied voor Mance, sprak moeder. Ze doet uitnemend haar best. Uit werken gaan, een zieken man helpen en toch goed haar huisje onderhouden! Ze heeft het niet gemakkelijk. Ik heb ze al voorgesteld nu en dan een dag bij ons te kuischen en te wasschen... dan moet ze niet altijd zoo ver naar Oostende loopen, maar ze wil haar posten niet verlaten... Ze zegt, dat de menschen daar in de stad, altijd braaf voor haar zijn geweest.

— En hoe stelt Flertje het? Betert hij op den buiten? vroeg Victor.

— Toe, noem hem zóó niet... dat doen de ruwe kerels van het dorp... Ik vrees, dat er niet veel beternis voor Mentens zal zijn. Gelukkig, dat hij een flinke vrouw heeft. Ze verbetert haar woonst; ze bezit al wat nieuwe meubeltjes. We hebben toch treffelijke geburen gekregen.

Toen vader, Victor en Frans later in den na- middag een wandeling deden, gingen ze Mentens en zijn vrouw goeden dag zeggen. Victor gaf Pieter een pakje tabak, want ondanks zijn « korten asem » rookte de man toch gaarne een pijpje.

— Hij kan het niet laten, zei Mance, als vrouw Sanor meende, dat rooken slecht was voor hem.

De landbouwer en zijn zoons babbelden nu een poosje, en keerden dan naar huis terug.

— We krijgen weer vorst, voorspelde de baas. De wind is naar het Oosten gedraaid en de meeu- wen komen in benden van zee naar het land.

— Konden we met Kerstdag schaverdijnen op de onder geloopen weide, 't zou plezierig zijn, sprak Victor.

Hij en zijn vrouw vertrokken na het avond- maal. Frans bracht ze in de sjeze naar de tram van het dorp.

Twee dagen later reed Frans naar Oostende. Aan het station haalde hij Livina, zijn nichtje af. Zij was al groot voor haar vijftien jaar en had een paar vroolijke kijkers, waaruit nu vooral de blijdschap straalde.

— Och, ik ben zoo blij, dat ik weer voor een dag of veertien naar meter mag komen, zei ze.

Frans moest nog eenige boodschappen doen in de Kapellestraat. Moeder had het een en ander noodig voor het Kerstfeest. En daarna ratelde de sjees over den Torhoutschen steenweg.

— De Hooge Barriere, zei Livina, en ze wees naar een tamelijk groot gebouw.

Ze kende den weg al, Frans, die boeken over zijn streek gelezen had, knikte instemmend.

— En weet ge wat die naam beteekent? vroeg hij.

— Neen...

— Wel, bijna twee honderd jaar geleden, vroeg het stadsbestuur van Oostende aan de regeering, of het een weg mocht leggen naar Wijndale. Dat is tegen Torhout, waar het oud kasteel van de graven van Vlaanderen staat. En van Wijndale liep er dan al een baan over Torhout en Roeselare naar Meenen, aan de Fransche grens. Nu wilde het stadsbestuur die verbinding, om beter de visch van Oostende te kunnen vervoeren naar het Zuiden van de provincie, naar Henegouwen en Frankrijk. Er waren toen nog

geen treinen en trams. De visschers en handelaars zouden door het beter vervoer meer kunnen verkoopen. En het stadsbestuur mocht van de regeering den weg maken. Dat kostte veel geld; om dit te vergoeden, moesten allen, die de baan gebruikten, wat betalen. Dat noemde men tol. En er werden langs de nieuwe baan vier zulke tolhuizen gebouwd. Men noemde ze ook barrieren, naar het Fransch. En zoo spreken ze nu nog van de Hooge Barriere, maar we moeten niets meer betalen om over de baan te rijden.

Livina luisterde altijd graag naar haar ko-zijn, die zoo veel van de streek aan de zee wist te vertellen. Ze zaten dan gezellig te babbelen in de sjees.

— Er is al ijs in de grachten, zei het meisje.

— O, ja, en een groote, ondergelopen weide dicht bij ons hof, zal morgen wel sterk liggen. Dan kunnen we schaverdijnen.

— Maar zou het niet gaan dooien?

— Wel neen... de wind zit strak in den vrieshoek.

Livina keek naar den hoogen toren van Lef-finge. Ze hadden nu den breeden Torhoutschen steenweg verlaten en waren een zijbaan, tusschen hooge, scheef gewaaide boomen ingeslagen... Kraaien krijschten op en rond de kale takken.

— Ik zie het hof al, zei Livina na een tijdje.

— Ja... En de schouw rookt... 't Zal er warmer zijn dan hier, en ik heb goesting in de soep... Zie, in dat huisje, hebben we nieuwe geburen gekregen.

En nu sprak Frans over Pieter en Mance Mentens.

Even later werd Livina door haar meter, oom en nichten ontvangen en hartelijk begroet. Men vroeg naar de familie te Brugge.

Melanie en Johanna dekten de tafel, en de warme soep geurde door de keuken.

III.

Tegen den avond moesten baas en bazin Sanor naar een kennis op het dorp. 't Was koud en reeds teekende de vorst schoone ijsbloemen op de ramen van de slaapkamers.

Maar Frans, Johanna, Melanie en Livina, zaten plezierig rond de kachel.

— Frans, zei Livina, ik heb vanmiddag dien man met zijn krukken gezien.

— Ha, Pieter Mentens! Hij kan er rap op vooruit geraken... Een mensch wordt aan alles gewend.

— Maar eenige jongens riepen er Flertje achter...

— Ja... zoo noemen ze hem!

— Waarom? Flertje, wat beteekent dat?

— O, ik heb u dat nog nooit verteld. De menschen zeggen, dat Mentens wel een beetje op een spook gelijkt, al hebben ze van hun leven geen spook gezien. Flertje komt van Fleris, en die mijnheer Fleris was het spook van Leffinge. Op het scheiden van onze gemeente en van Wilskerke, staat het Flerishof. In vroeger tijd, toen de zee nog veel over het land spoelde, woonden de menschen op hoogten, of terpen, zooals ze die noemden. En het Flerishof is ook op een hoogte gebouwd, al heeft er vroeger een veel oudere hofstede gestaan, die zeker in de jaren 1600 bij het beleg van Oostende vernield is. Er is nu een groote schuur bij. Ze noemen ze het Fleriskot.

— En was Fleris een spook? vroeg Livina.

— Wel, luister maar eens...

— Moet ge nichtje nu benauwd maken? vermaande Melanie.

— Nichtje heeft te veel verstand om bang te zijn van een oude vertelling.

— Vertel! drong Livina aan.

En Frans begon:

— Wel twee honderd jaar geleden kwam er op dat Flerishof zich een knecht verhuren, dien niemand kende. Maar hij zag er een sterken kerel uit en de baas nam hem in dienst. De knecht heette Fleris. In het eerst deed hij goed zijn best, maar na eenigen tijd spraken de meiden en de

andere knechten aardig over hem. Fleris stond in den nacht dikwijls op, en men wist niet, waarom hij dan over het hof doolde,

Op een keer hadden de meiden en de kinderen en de baas zelf Fleris erg geplaagd. Op eens werd de knecht kwaad; hij sprak eenige vreemde woorden, terwijl hij naar de groote schuur wees... en opeens vloog van daar het strooien dak weg...

Nu lachte de baas niet meer. De schuur zat vol vruchten en het kon regenen.

— Wat hebt ge nu gedaan! riep de baas uit.

— Ik zal u leeren mij te plagen! zei Fleris.

— O, hij kan tooveren, dacht de baas en hij werd bang voor Fleris.

Maar de regen zou al de vruchten in de schuur bederven...

— Fleris, zei de baas, als ge het dak hebt doen weg waaien, kunt ge het zeker ook weer op de schuur leggen?

— Ja, als ik wil, antwoordde de knecht.

— O, doe het dan... En ik zal altijd goed voor u zijn...

Fleris haalde van zijn kamertje een dik, rood boek en begon er in te lezen. Na een kwartier, zei hij:

— Morgen vroeg is het dak weer op de schuur...

De baas was zeer nieuwsgierig en wilde eens weten, wat er in den nacht zou gebeuren. Hij loerde uit zijn dakraam en zag een heele bende roode duiveltjes, die het weg gewaaide stroo bijeen raaptten en het aan andere duiveltjes gaven, die boven op de schuur zaten. De baas kroop van angst in zijn bed. Maar 's anderdaags was de schuur geheel hersteld. Gelukkig, want het begon te regenen, dat het goot.

De baas en de bazin hadden gaarne Fleris weggezonden. Ze hielden niet van een knecht, die kon tooveren. Maar ze durfden hem niet te verjagen. Ze waren bang, dat hij dan nog heel andere streken zou uithalen en hun veel schade doen.

Nu Fleris stak toch allerlei toeren uit. Op een morgen was de meid ziek en ze kon niet opstaan.

— 't Is niets, zei Fleris, ik zal de meid zijn...

En, in een twee drie, was hij in een jonge vrouw veranderd, die dadelijk den bezem nam en het huis begon te schuren. Dan karnde ze en deed ze veel ander werk... Maar 's avonds werd de meid opnieuw Fleris, de knecht.

Op een Zondag verliet de bazin de hofstede. Op de baan naar Leffinge, haalde een meisje haar in, en begon vriendelijk te spreken. De bazin kende ze niet.

— Ik moet me haasten, zei ze, ik ga naar de mis...

Opeens gaf het meisje een schreeuw... en was als in rook gehuld en toen die optrok zag de verschrikte bazin Fleris wegloopen.

— O, waren we dien toovenaar maar kwijt, zuchtte de bazin. Hij deugt aan geen kanten. Hij verschoot zoo, omdat ik van de mis sprak.

Op een morgen zag de baas Fleris nergens. Er moest geploegd worden.

— Dan zal ik het zelf doen, bromde de baas.

Hij haalde de twee paarden uit den stal, en leidde ze naar 't land. Het duurde niet lang, of een der paarden begon te steigeren, en te slaan, en drong tegen het ander op, dat nu ook wild werd. De baas werd kwaad en sloeg. Het dwaze paard lachte en riep:

— Fleris voelt dat niet...

— Ha, riep de baas, gij zijt Fleris... wacht!

En rap legde hij een rechtschen knoop in den staart van het betooverde dier. Hij had vroeger nog gehoord, dat men zoo een behekst paard kon temmen. En ja, het dier moest nu gehoorzamen en trok braaf de ploeg voort.

— Ik heb u vast, Fleris, en ik los u niet meer, dacht de baas. Ge zult paard blijven en ferm werken...

Hij zag het ander paard, welks plaats Fleris ingenomen had, in de weide loopen.

— Nu heb ik drie paarden, peinsde hij.

Toen het land omgeploegd was, moest Fleris

in den stal staan. Hij kon geen woord meer spreken, en keek met zijn paardenoogen scheel van nijd... Hij sloeg met zijn staart naar de vliegen en de rechtsche knoop ging los. Opeens was Fleris weer een mensch. Hij ging in huis... De baas en de bazin en allen, die het verhaal gehoord hadden, keken hem verschrikt aan.

— Goeden avond, zei de knecht. Ik heb honger... vul maar goed mijn telloor!

Hij at smakelijk en niemand durfde iets te zeggen. Na den maaltijd liep Fleris terug naar het land, dat hij had helpen beploegen. Hij draafde wat heen en weer en alles lag plat. Den volgenden dag moest het werk herdaan worden. De baas durfde niets te zeggen... Hij ging om de paarden. Wat verschrok hij, toen hij in den stal kwam! De beesten hingen met hun pooten aan de balken...

— Wraak van Fleris, omdat ik hem liet ploegen, zei de man triestig. O, was ik den toovenaar toch kwijt!

Fleris deed de menschen soms lachen. Eens moest hij met de kar naar het dorp. Hij zette er het paard op en trok zelf de kar voort. Altijd zat hij vol van zulke streken. Op een keer ging de meid naar de schuur. Ze zag een koe los loopen en wilde ze in den stal jagen. De koe gehoorzaamde, maar aan de deur keerde ze zich om en zei:

— Dag Mietje!

Op eens veranderde ze in Fleris, die lachend weg liep. De meid viel op den grond van schrik en den volgenden dag verliet ze haar dienst. Ze wilde niet met den toovenaar op dezelfde hofstede wonen.

Op een avond blafte de hond geweldig. Hij was los gebroken en stond voor de deur. De baas sprong uit zijn bed, peinzend, dat er dieven waren. Hij ging naar buiten.

— Wat is er, Bello? vroeg hij aan den hond.

— 't Is koud buiten, blijf liever in uw bed! antwoordde het beest, en al met eens stond Fleris weer te lachen, dat hij schokte.

Dat was geen leven meer, en de baas ging met Petje Cools spreken, die ergens tegen Nieuwpoort woonde en tooverij kon bedwingen.

— Wel, zei Petje, ge hadt al veel eerder moeten komen, man... Ge kunt dien deug niet gemakkelijk temmen. Doe look in zijn pap, en uw Fleris moet u gehoorzamen. Ge moogt hem verwenschen, waar ge wilt.

De baas ging vol hoop naar huis. Er groeide look naast den paardenstal, en 's avonds al kreeg de knecht er in zijn pap. Vol verwachting keken de baas en de bazin naar hem... Fleris at een paar lepels en trok dan een heel leelijk gezicht. Hij stond op en zei:

— Pap met look... Fleris vertrekt en het geluk ook...

— Ik verwensch u naar het eind van de hofstede! riep de baas.

Ze zagen den knecht niet meer terug. Maar het geluk was ook weg. De baas begon te drinken en zijn zaken verliepen. De zoon stierf van koortsen... Er wilde geen knecht of meid dienen op het Flerishof. Men hoorde er te rare geruchten. Soms ging de rosmolen van zelf in gang, en klonken er in de schuur vreemde stemmen, zoodat de koeien van angst loeiden. 't Was Fleris die spookte. De bazin trok weg. Er kwamen dan andere menschen op het hof en de spokerij hield op. Maar Fleris moet ergens in den grond zitten. De menschen zeggen, dat hij elk jaar een luizesprong nader tot het Flerishuis komt en er dus eens moet weerkeeren. Maar de familie, die er nu woont, is niet bang van hem, want in onzen tijd gelooven we al die dwaze vertellingen en fabels niet meer.

— — — — —
Livina had aandachtig geluisterd.

— Moet ge nichtje nu zoo benauwd maken? vroeg Melanie weer.

— Ik geloof, dat gij schrik hebt van Fleris! plaagde Frans.

— Ik... neen, hoor!

— Zoo was de oude tijd, toen de menschen in

het bijgeloof verzonken zaten. Voor mij is Fleris de naam van een Frieschen heer, die daar lang geleden op een groot hof woonde; de wal is er nog.

Livina deed dan eenige oude vertellingen uit Brugge. En zoo zaten ze te praten en te luisteren tot vader en moeder terug keerden.

Den volgenden dag kon Livina op de bevroren weide schaatsen rijden... Ze was er met meisjes uit den omtrek, want Johanna en Melanie hielpen moeder om het huis te kuischen voor den Hoogdag, en Frans bracht een voer graan naar Oostende.

Livina vergat haar tijd. En ze schrok, toen het opeens donker werd. Ze moest alleen naar huis. En wonderlijk, nu dacht ze aan Fleris en werd ze een beetje bang. Toen ze langs achteren op het hof kwam, ging haar een man voorbij... Livina slaakte een gil en stormde bleek het huis binnen.

— Wat is er nu? vroeg haar meter verschrikt.

— Ik heb Fleris gezien! riep Livina uit.

— Toe kind, Fleris bestaat niet, zei haar oom.

Toen Livina een glas water gedronken had en wat kalmer was, vertelde ze, dat ze een grooten man ontmoet had, wel vier keer zoo dik als een gewoon mensch.

— En ge hebt aan Fleris gepeinsd en daarom meendet ge, dat het een spook was, zei moeder.

Livina was nu wat beschaamd. Maar baas Sanor nam zijn geweer.

— Een man, bromde hij. Wie heeft er 's avonds zaken op mijn hof?

Hij ging buiten en keerde na een kwartier terug.

— Ik geloof het, dat Livina een zeer dikken man gezien heeft, zei hij. Een dief is weg met een halven zak graan, die gereed stond in de schuur. Ik heb overal rond gekeken, maar ik kan hem niet meer bespeuren. 't Is bijzonder brutaal zoo vroeg al te komen stelen. En de hond hield zich stil. Ik zal hem vannacht loslaten.

— Begint die ellende hier nu ook al? kloeg moeder. Die plaag is al zoo erg als Fleris!

— Ja, ja, er loopen allerlei Flerissen rond, hernam de baas. Deugnieten, die de menschen bedriegen.

Frans keerde uit Oostende terug, en hoorde wat er gebeurd was. Hij wilde dien nacht waken, maar zijn vader zei, dat de hond het wel zou doen.

De nacht verliep echter zonder stoornis.

IV.

Kerstmis was voorbij. En Victor en zijn

vrouw waren op de hoeve geweest. De wafels hadden goed gesmaakt. Mentens en zijn vrouw kregen ook hun deel.

Victor Sanor zat nu met Tilda in zijn huis op den zeedijk te Raversijde.

— 't Waait nog al, zei de jonge vrouw.

— Ja, een Noordwester... Misschien brengt hij dooi...

Ze hadden geavondmaald en babbelden nog wat. Dan lazen ze, want Victor bezat veel boeken.

— Half twaalf... ik verschiet er van... We blijven weer te laat op! riep Tilda eensklaps uit.

— Ja, waarlijk half twaalf... Als ge leest, vliegt de tijd om... Maar hoor den wind eens...

— 't Wordt een storm!

— Ja... Zie, 't is wel erg, maar ik zou nog even uit moeten...

— Uit? herhaalde de vrouw verbaasd.

— Ja, naar den nieuwen bouw... Ik moet een schut voor een deurgat zetten... De wind kan er anders binnen vliegen en veel schade doen. De aannemer woont te Oostende en ik heb beloofd op alles te letten. Het is mijn plicht te gaan.

— Zoo laat...

— Ja, Tilda... 't Is maar tien minuten van

hier. Ik zal een lantaarn meenemen. Ga naar bed!

— Neen, ik blijf wachten...

— 't Is een vervelende tocht, maar sloot ik dat gat niet af, 'k zou geen oog dicht doen. Stel u voor, dat de wind naar binnen schiet en het dak vernielt!

Victor aarzelde niet; hij stak een lantaarn aan, en vertrok. Hij moest tegen den wind worstelen. In een tiental minuten kwam hij aan een huis, dat in opbouw was en waarover hij het opzicht had. Sedert de vorst werkte men er niet. Er lag hout genoeg om de deuropening te sluiten.

— Moesten gendarmen me zien, ze zouden wel denken, dat ik een dief was, dacht Victor.

Voor de venstergaten zaten reeds luiken. En nu kon Victor gerust zijn. Tevreden keerde hij terug. Spoedig zou hij warm onder de dekens liggen.

Hij moest een klein eind door de duinen. Eensklaps schrok hij, want hij botste bijna tegen een man, die een zak droeg. Victor hief zijn lantaarn op...

— Laat me door, of ik sla u neer! klonk het dreigend.

Victor bleef niet langer staan.

— Een dief, mompelde hij. En er kunnen medeplichtigen in den omtrek zijn. Wat zou ik alleen doen? Ik ben niet gewapend... Maar dat

gezicht ken ik... Waar heb ik het nog gezien? En de stem is me ook niet vreemd, al heeft de kerel weinig gezegd.

Victor spande zijn gedachten in.

— Pieter Mentens, vaders nieuwe gebuur, zei hij eensklaps. Maar dat kan niet zijn. Die sukkelaar loopt op krukken en heeft te korten adem om door den storm te gaan. En toch, sprekend leek die dief op hem en hij heeft dezelfde stem. Nu twee menschen kunnen op elkaar gelijken als twee druppels water.

Victor vertelde zijn avontuur aan Tilda.

— Wel, wie weet was het Mentens niet, sprak zijn vrouw. Ik heb u al gezegd, dat ik dien kerel niet vertrouw. Ik vind iets valsch in zijn oogen. Uw vader en moeder zijn altijd zoo goed...

— Maar Mentens springt op krukken...

— Overdag, om medelijden te wekken! Maar 's nachts ook? Dat weten we niet. Ik vind het raar, dat iemand met een korten adem zoo gaarne pijpen rookt. Ik zou eens een onderzoek naar die menschen instellen.

— Maar Tilda! Zoo bedrieglijk...

— Zou het de eerste keer zijn, dat het gebeurt? Hoeveel bedelaars zijn over dag blind, maar zien 's avonds goed de pinten en druppels, die ze drinken!

— 't Is waar, zulk bedrog bestaat... Wie weet

heeft Mentens ook dat graan bij vader niet gestolen?

— Mogelijk! Hij behoefde het niet ver te dragen. Een andere dief, die een heel eind weg moest, zou bang zijn op dat uur nog volk tegen te komen...

— Ja, ik moet een onderzoek instellen, besloot Victor.

— — — — —
Den volgenden morgen vroeg hij op een politiebureel te Oostende, of men daar Pieter en Mance Menten kende.

— O, ja, zei de kommissaris. Ze hebben hier in de vuurtorenwijk gewoond. Ze zijn naar Gent verhuisd.

— Neen, naar Leffinge...

— Ons hebben ze papieren gevraagd voor Gent.

Victor sprak nu over de nieuwe geburen van zijn vader en over zijn nachtelijke ontmoeting.

— Mentens ging hier niet met krukken, be-
weerde de kommissaris. Hij dronk en zijn vrouw ook. Nu en dan werkten ze wat en voorzeker stalen ze ook, maar ze lieten zich niet betrappen. Wie weet, hebben we het spoor van de dievenbende niet? Ik zal de gendarmen verwittigen...

Victor begaf zich naar de ouderlijke hoeve. Zijn vader en moeder konden niet gelooven, dat Mance en Pieter zulke bedriegers zouden zijn. Ze waren geheel ontdaan bij dit vermoeden. Maar een half uur later daagden er gendarmen op, die het huisje achter de weide bezochten.

Frans en Victor gingen zien... Menten was van schrik zonder krukken recht gesprongen. Mance bezwoer, dat ze eerlijke menschen waren. De kommandant liet een huiszoeking doen. Op zolder vond men het graan van Sanor; de zak was met de naamletters gemerkt. Maar er lag nog veel meer: hespen, stukken spek, en zelfs in een kist allerlei zilverwerk, kleeren, tapijten, dekens, gestolen in villa's.

En nu moesten Mance en Pieter wel door de mand vallen! Ze waren vereenigd met eenige personen uit Oostende om te stelen. De buit werd hier gebracht, omdat men geen achterdocht zou hebben tegen iemand, die op krukken sprong. Daarom waren man en vrouw Mentens daar komen wonen. Pieter moest zich over dag gebrekkig houden. Hij had te Oostende gezegd, dat hij naar Gent verhuisde, om de politie te verschalken. En te Leffinge was hij met een vervalscht papier ingeschreven. Bij de bende was een verloopen heer,

die woorden kon uitkrabben en vervangen.

Mance had geen werkposten. Als ze uitging, was het, om gestolen buit te verkoopen aan he- lers. Mentens verklaarde ook, dat hij gister- avond te Raversijde een partij lood gestolen had in een villa, en toen een man met een lantaarn te- gen kwam. Hij had Victor Sanor niet herkend.

De schuldigen werden naar Oostende geleid. En daar hield men ook de andere plichtigen aan, die door Mance verklapt waren.

— Zoo bedrogen worden! kloeg vrouw Sa- nor. Die deugnieten namen onze aalmoezen aan en kwamen zelfs hier stelen. Ze deden zich arm voor.

— En dan zich ziek en gebrekkig gebaren! sprak Melanie.

— Dat was de list... Dat huisje is het hoofd- kwartier van de deugnieten geweest.

— Ons Flertje! sprak Frans.

— Neen, geen Flertje, zei zijn vader. Fleris is zeker wel een treffelijke heer geweest! Maar er loopen vele andere spoken rond, dan dwaze men- schen nog gelooven... Die spoken zijn bedriegers en dieven... En wie weet, hoe dikwijls die bende hier voorbij geslopen is met den roof... Toch komt het kwaad aan het licht, al moesten de kraaien het uit brengen... Victor gaat door den storm 's avonds laat naar zijn bouw zien... en

hij ontmoet een van die spoken... 't Was ge- noeg... de heele bende zit vast...

— Tilda is eigenlijk slimmer geweest dan ik, sprak de zoon.

— Ja, we zijn misschien te goedzakkig, zei vrouw Sanor. Maar omdat ik nu eens schrome- lijk bedrogen werd, zal ik toch niet de armen in den steek laten.

Livina had veel te vertellen, toen ze naar Brugge terug keerde. Neen, aan Fleris geloofde ze niet... Ze had dien avond een echten dief ont- moet.

De bende werd tot jaren gevangenisstraf ver- oordeeld. En de Sanors kregen wat later een bra- ven landarbeider en zijn gezin tot burenen.

EINDE

De volgende week verschijnt Nr. 508:

OP REIS MET HET SCHOOLSCHIP.